

50 שנה להתיישבות בגולן, בקעת הירדן וביהודה ושומרון

50 Years of Settling the Golan, Jordan Valley, Judea and Samaria

ניסן התשע"ז • 4/2017

תיאור הבולים ומעטפות היום הראשון

גולן

בול: תפוחים על רקע נחל סער.
שובל: אתר העיר גולן מלא העתקה (רינה נגילה, באדיבות מועצה אזורית גולן).

מעטפה: קיבוץ מרום גולן (תמונה מראשית שנות ה-70, באדיבות טובה מנדל - מנהלת ארכיוון הגולן; תמונה[U] עכשווית - אלברטוס).

בקעת הירדן

בול: מטע תפירים על רקע הרי השומרון (פני אלימלך, באדיבות המועצה האזורית בקעת הירדן).

שובל: קרן הרוסטבא (ארכיוון צה"ל).

מעטפה: מוחלה (צילומים מן היבר - אריאל, באדיבות ארכיוון המועצה האזורית בקעת הירדן; צילום[U] עכשווי - פני אלימלך).

יהודה ושומרון

בול: ענף זית על רקע קבוצת ערים בתקנת הרכבת של סבסטיה (תחנת הרכבת - אוסף הצלומים הלאומי); ערים

- קובי (עקב) דגן; ענף זית - שטרנסטוק).

שובל: אתר הרודיאן (www.GOISRAEL.COM).
מעטפה: כפר עזיז (צילומים מ-30.4.1947- אוסף הצלומים הלאומי; צילום[U] עכשווי באדיבות מורה חלמיש).

מאז ריאשית הפעולות הציוניות בארץ-ישראל עםדה ההתיישבות בחזית העשייה, ומאז רבע השוקע ברכישת אדמות ובבנייה נקבעות ישוב בכל רחבי הארץ. מושבות העליה הראשונה, הקיבוצים והמוסבבים מותקפת המנדט הבריטי והישובים הערוניים שהוקמו בראשית ימי המדינה - כל אלו הם דוגמאות לחוליות בשרשראת הזהב של תנועת ההתיישבות, שלא חלה

לאורך כל תקופה שביתם עם ישראל לארץ. מיד בתום מלחמת ששת הימים החלו יוזמות להקמת יישובים בחבל הארץ החדש שבחם שלטה מדינת ישראל. קבוצת ציורים בני קיבוצים בגליל הקימה בחודש יולי 1967 גרעין ההתיישבות ברמת הגולן, שמננו התרגש בהמשך קבוץ מזור גולן; ובמי המתיישבים בגוש עציון, שחרב במלחמות העצמאויות, הקימו בחודש ספטמבר 1967 את היישוב כפר עציון.

שלושה חדשים לאחר מלחמת ששת הימים אימצה ממשלה ישראל בראשות לוי אשכול תוכנית להקמת יישובים ברמת הגולן ובבקעת הירדן, ובתוך כעשור הוקמו באזוריים אלו עשרות יישובים חדשים. במחצית שנות ה-70 החלה תנועת ההתיישבות באזורי ההר של יהודה ושומרון, אשר זכתה לתאוצה רבה מעתה 1977 בעקבות חילופי השלטון בישראל והקמת ממשלה של מנהם בגין.

בגלל מיעוט קרקע לעיבוד ומיעוט מים באזורי החררים של יהודה ושומרון פותח באזוריים הללו דגם חדש של יישוב כפרי בשם "ישוב-קהילה", המפותש עיקר עלי ענפי-ציצור-תשתיות, תיירות ושירותים וכן על עבודה-מחוץ ליישוב. בנוסס הוקמו בחבל הארץ החדש יישובים עירוניים, שהקלם קיבלו מעמד של עיר.

בתהום החקלאות פותחו עיקר ענפים, הנהנים מיתרונות האקלים והקרקע הייחודיים למקומות בו שוכן היישוב. באזורי הגבינה - רמת הגולן - פורח ענק גידול התופחים; החום והיבש של אזור בקעת הירדן תורם לתזונה מכרעתה לפיתוח ענף התמירים; ובאזור ההר של יהודה ושומרון מחדשים את שטחי הגידול המסורתיים של הגפן והזית.

לצד רבים מן היישובים החדשים שהוקמו ברמת הגולן, בבקעת הירדן וביהודה ושומרון, התגלו בחפירות ארכיאולוגיות חורבות של יישובים יהודים עתיקים. היישובים החדשים מוחזקים את הקשר ההיסטורי שבין עם ישראל ומולדתו ההיסטורית.

מבוסס על פרטום של המחלקה והחטיבה להתיישבות בסוכנות היהודית לא"י ובהסתדרות הציונית העולמית.

50 Years of Settling the Golan, Jordan Valley, Judea and Samaria

Since its earliest days, settling the land was at the forefront of Zionist activity in Eretz Israel and great efforts were made to acquire land and build communities throughout the country. The moshavot (agricultural colonies) established by immigrants of the First Aliyah, the kibbutzim and moshavim (communal agricultural communities) originating from the British Mandate period and the urban towns founded in the early years after the establishment of the State of Israel in 1948 – are all examples of links in the golden chain of the momentum of settlement which has existed continuously throughout the period of the Jewish people's return to Eretz Israel. Immediately following the Six Day War in 1967, new towns were established in portions of the country that had recently come under Israeli rule. A group of young people from kibbutzim in the Galilee established a new community in the Golan Heights in July 1967, which subsequently developed into Kibbutz Merom Golan; and children of the original settlers of Gush Etzion, which was destroyed during the War of Independence in 1948, reestablished the town of Kfar Etzion in September 1967. Some three months after the Six Day War, the Israeli government led by Prime Minister Levi Eshkol adopted a plan to establish towns in the Golan Heights and the Jordan Valley, and within a decade dozens of new communities were established in these areas. The momentum of establishing new settlements in Judea and Samaria grew in the mid-1970's, and increased significantly from 1977 after the new government headed by Prime Minister Menachem Begin took office.

Due to the lack of agricultural land and water in the mountainous areas of Judea and Samaria, a new model of rural communities called "community settlements" was established. This model was based mainly on production industries, tourism and services as well as employment outside the community. Urban towns were also established in the new areas, some of which eventually became cities.

Agriculture developed in fields that were advantageous in the unique climate and soil of each area. Apples are grown very successfully in the elevated area, the Golan Heights. The hot dry climate of the Jordan Valley was crucial to the development of the date-growing industry and the traditional vineyards and olive groves of the mountainous areas of Judea and Samaria have been rejuvenated.

Remnants of ancient Jewish towns have been unearthed in archeological excavations near many of the new communities in the Golan Heights, Jordan Valley and Judea and Samaria. These communities renew and strengthen the historical bond between the Jewish people and its historic homeland.

Based on a publication by the Settlement Department and Division of the Jewish Agency for Israel and World Zionist Organization.

חותמות אירוח להופעת הבולים SPECIAL CANCELLATIONS

Description of the Stamps and the First Day Covers

Golan

Stamp: apples against the background of the Sa'ar River.
Tab: the ancient city of Gamla (Rina Nagila, courtesy of the Golan Regional Council).

FDC: Kibbutz Merom Golan (photo from the early 1970's, courtesy of Tova Mendel, head of the Golan Archive, current photo – Albatross).

Jordan Valley

Stamp: date grove against the background of the Samaria Mountains (Penny Elimelech, courtesy of the Jordan Valley Regional Council).

Tab: Alexandron ("Sartaba") (IDF Archive).

FDC: Mehola (older photo – Ariel, courtesy of the Jordan Valley Regional Council Archive, current photo – Penny Elimelech).

Judea and Samaria

Stamp: olive branch against the background of a group of youths at the Sebastia train station (train station – National Photo Collection, youths – Kobi (Yaakov) Dagan, olive branch – Shutterstock).

Tab: Herodion (www.goisrael.com).

FDC: Kfar Etzion (photo dated April 30, 1947 - National Photo Collection, current photo courtesy of Moria Halamish).